



Boardletter 2023

Gemeente Vlaardingen

Aan de leden van de auditcommissie
van de gemeente Vlaardingen
Postbus 1002
3130 EB VLAARDINGEN

Onderwerp

Boardletter 2023

Datum

21 december 2023

Ons kenmerk

23125282A5.02/LR

Geachte leden van de auditcommissie,

Hierbij brengen wij verslag uit van de bevindingen naar aanleiding van de recentelijk afgesloten interim-controle. De aanpak en de aandachtspunten van deze tussentijdse controle, die wij hebben uitgevoerd in aanloop naar de controle van de jaarrekening 2023 van de gemeente Vlaardingen, zijn vastgelegd in het auditplan 2023.

Wij benadrukken dat de interim-controle primair is gericht op de analyse en evaluatie van de interne-beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van administratieve organisatie en interne controle, voor zover deze relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole. Dit dient als basis voor het komen tot een oordeel over de getrouwheid van de in de jaarrekening 2023 opgenomen informatie. Het voorgaande impliceert dat onze werkzaamheden niet de hele interne-beheersingsomgeving van de gemeente Vlaardingen omvatten. Tevens heeft de interim-controle als doel om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Wij merken op dat deze boardletter is opgesteld ten behoeve van de auditcommissie en de gemeenteraad van de gemeente Vlaardingen en niet zonder onze voorafgaande toestemming aan derden mag worden verstrekt.

In onze managementletter die wij hebben uitgebracht aan het college van burgemeester en wethouders zijn onze bevindingen en aanbevelingen ter zake opgenomen. Een afschrift van de belangrijkste bevindingen ontvangt u als auditcommissie via deze boardletter. Graag willen wij deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken tijdens de vergadering van 24 januari 2024.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en danken u en uw medewerkers voor de samenwerking tijdens de interim-controle en bij de totstandkoming van deze boardletter.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.



drs. R.M.J. van Vugt RA

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponeerde bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

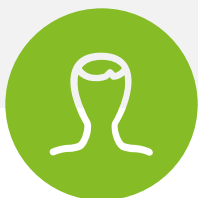
Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

Staat van de interne beheersing	4
Bevindingen IT	9
Rechtmatigheidsverantwoording	11
Speerpunten auditcommissie	15
Bijlage	17

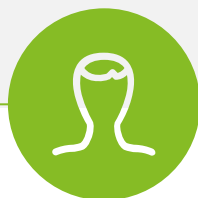
Contact

Wij beantwoorden graag uw vragen over deze boardletter:



Rein-Aart van Vugt

Partner
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 1108
rvanvugt@deloitte.nl



Anne-Margriet de Winter

Senior Manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 2180
amdewinter@deloitte.nl



Bram Bikker

Junior Manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 4521
bbikker@deloitte.nl

Staat van de interne beheersing





Staat van de interne beheersing

1. Algemeen beeld van de interne beheersing

In onze voorgaande rapportages hebben wij uw college reeds gewezen op het feit dat gemeenten in toenemende mate voor uitdagingen komen te staan, die elkaar in een rap tempo opvolgen. Hierbij kunt u onder andere denken aan de opvangproblematiek, de woningbouwopgave, de klimaattransitie (verduurzaming), de mobiliteitsopgave, maar ook de toename van en veranderingen in de wet- en regelgeving, inzake onder andere de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023 en het sterk groeiende aantal SiSa-regelingen waar gemeenten verantwoording over moeten afleggen. Dit alles in een tijd waarin er ook op macro-economisch gebied sprake is van veel dynamiek, vanwege de oplopende inflatie en het stijgende renteniveau, terwijl er eveneens sprake is van krapte op de arbeidsmarkt, met als gevolg dat vacatures minder snel worden ingevuld. Dit heeft ook effect op de bedrijfsvoering van de gemeente Vlaardingen en op het uitgavenniveau van de reguliere begroting.

Naast deze externe factoren waar de gemeente Vlaardingen mee te maken heeft, is de organisatie zelf ook in ontwikkeling. De gemeente transformeert op basis van het huidige ambitieniveau naar een ontwikkelgemeente, onder andere via de in 2023 geopende 'Gebiedsexploitatie Rivierzone'. Dit vraagt, na jaren van varen volgens een 'sobere' koers, om een andere manier van bedrijfsvoering. Deze transitie is voor de organisatie extra uitdagend omdat de 'Verbeteragenda financiën', die de financieel-kritische processen dient te versterken en de bedrijfsvoering verder moet professionaliseren, parallel loopt aan deze transformatie. Dat het versterken van de financieel-kritische processen noodzakelijk is, nu de gemeente transformeert naar een ontwikkelgemeente, is gebleken uit het proces van de jaarrekeningcontrole 2022, die fors werd vertraagd en pas eind augustus 2023 kon worden afgerond. Dit had te maken met een aantal belangrijke vraagstukken rondom onder andere de grondexploitaties, grondtransacties en subsidiebatens. Tegelijkertijd vragen deze ontwikkelingen veel van het college en van de ambtelijke organisatie en kunnen niet alle verbeterpunten meteen, op korte termijn, worden opgelost. Er zijn dan ook keuzes nodig wat betreft het prioriteren van deze vraagstukken, naast het voeren van een strak projectmanagement om de verbeteragenda binnen de hiervoor vastgestelde planning te kunnen afronden.

Tijdens de interim-controle 2023, die in de periode oktober-november 2023 is uitgevoerd, hebben wij de interne-beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van administratieve organisatie en interne controle geanalyseerd en geëvalueerd. Wij hebben hierbij geconstateerd dat er ten opzichte van de accountantscontrole 2022 nog weinig veranderingen in de processen zelf zichtbaar zijn. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat er in het afgelopen jaar binnen diverse belangrijke domeinen sprake is geweest van personele krapte, door onder andere uitstroom en ziekte. Wel hebben wij op basis van de tijdens de interim-controle gevoerde gesprekken, met onder anderen de proceseigenaren, vastgesteld dat het belang én de urgentie van het versterken van de financieel-kritische processen en het verder professionaliseren van de bedrijfsvoering worden gevoeld, zeker ook naar aanleiding van het jaarrekeningproces 2022. Het is belangrijk dat dit gevoel van urgentie niet verloren raakt en dat de gemeente de voorgenomen veranderingen ook daadwerkelijk doorvoert. Wij achten het derhalve van groot belang dat de gemeente Vlaardingen een agenda opstelt voor de korte en de lange termijn, waarin de geïdentificeerde verbeteracties in volgorde van urgentie worden geprioriteerd, en waar een strak projectmanagement op wordt gevoerd, zodat deze punten binnen de hiervoor vastgestelde planning kunnen worden afgerond. Een extra aandachtspunt vormen hierbij de verbeterpunten die cruciaal zijn voor het opstel- en samensteltraject van de jaarrekening 2023, dat op 6 mei 2024 zal aanvangen.

Aangezien door ons weinig veranderingen zijn vastgesteld en wij niet in herhaling willen vallen wat betreft de eerder door ons gerapporteerde bevindingen en aanbevelingen, hebben wij in deze boardletter een beschouwing opgenomen van de belangrijkste thema's die ook op dit moment nog actueel zijn. De opvolging van de detailbevindingen, die alle voortvloeien uit onze voorgaande rapportages, zijn met uw college besproken.





Staat van de interne beheersing



2. Reflectie bevindingen 2022 en eerder

De randvoorwaardelijke elementen voor het, in de basis, op orde hebben van de processen houden in dat er sprake is van een primaire registratie en van een gedegen (fraude)risicoanalyse die duidelijk maakt waar het mis kan gaan in de processen. Ook is het van belang dat de taken en verantwoordelijkheden op de juiste wijze zijn bepaald en dat er procesbeschrijvingen voorhanden zijn waarin de belangrijkste maatregelen van interne beheersing zijn opgenomen, zodat de kans op (financiële) omissies tot een aanvaardbaar niveau wordt teruggebracht via het scheiden van functies en het formaliseren van controles.

Op basis van de accountantscontrole 2022 en onze rapportage hierover onderkennen wij de volgende belangrijke dossiers binnen de gemeente Vlaardingen. De in deze dossiers geconstateerde bevindingen ten aanzien van de interne beheersing zijn van een dusdanige omvang dat ze niet allemaal op korte termijn kunnen worden opgelost:

- Grondexploitaties (punt 2 en 3)
- Subsidiebatens (punt 1 - 3)
- Investerings (punt 2 en 3)
- Verhuur en erfpacht (punt 2 en 3)
- Inkoop en aanbesteding (punt 1 en 3, en punt 2 deels)

De belangrijkste bevindingen met betrekking tot deze processen zijn:

1. Er ontbreekt een deugdelijke primaire registratie.
2. Er zijn geen actuele procesbeschrijvingen aanwezig.
3. Er is geen sprake van een (zichtbare en afgedwongen) controletechnische functiescheiding op kritische momenten in de hiervoor genoemde processen.

Daarnaast is als overkoepelende constatering vastgesteld dat de gemeente Vlaardingen niet beschikt over een actuele (fraude)risicoanalyse.

3. Follow-up van onze eerdere bevindingen in 2023

Gedurende de interim-controle hebben wij de interne beheersing onderzocht van de voor de jaarrekening relevante processen. Onze werkzaamheden hierbij omvatten onder andere het verkrijgen van inlichtingen van de proceseigenaren, evenals het aan de hand van een (voorbeeld)transactie nagaan van het bestaan van de interne beheersing. Onderdeel hiervan is het beoordelen van de opvolging van onze bevindingen over voorgaande jaren.

Het algemene beeld is dat veel bevindingen nog niet zijn opgevolgd. De gemeente heeft veel plannen, die mondeling tijdens diverse gesprekken worden toegelicht. Deze plannen zijn echter niet in formele projectplannen uitgewerkt, met daarin de concrete acties en het bijbehorende tijdspad, zodat deze voor ons als accountant niet nader zijn te concretiseren. Op de volgende pagina hebben wij een samenvattend overzicht opgenomen per onderwerp.





Staat van de interne beheersing



Categorie	Onderwerp	Observatie en/of aanbeveling uit voorgaande rapportage(s) die nog steeds van toepassing is
Fraude	1. Frauderisicoanalyse	Er is geen sprake van een actuele (en vastgestelde) frauderisicoanalyse.
Inkoop en aanbesteding	1. Kortlopende contracten 2. Procedures en richtlijnen	- Een centrale contract- en/of verplichtingenadministratie voor contracten anders dan meerjarige contracten ontbreekt. - Het herijkte inkoopproces moet worden uitgebreid met procedures en richtlijnen voor opdrachtverlening en/of -uitbreiding, waarbij de controles hierop zichtbaar moeten worden gemaakt.
Grondexploitaties	1. Herijken van beleid en processen 2. Inhoudelijke controles	- De gemeente beschikt niet over actuele beschrijvingen van de processen die samenhangen met de bouwgronden in exploitatie. - Er worden geen zichtbare controles uitgevoerd, noch door een tweede planeconoom, noch door de afdeling Financiën & Control, gedurende het opstel- en samenstelp proces van nieuwe grondexploitaties.
Subsidiebatens	1. Registreren en bewaken	- Een volledige en juiste primaire registratie van de aan de gemeente Vlaardingen toegekende subsidies ontbreekt. - Een (vastgesteld) proces dat de getrouwe en rechtmatige (tussentijdse) verantwoording van de subsidiebatens borgt, ontbreekt.
Memorialen	1. Controletechnische functiescheiding	Een door het systeem afgedwongen controletechnische functiescheiding ontbreekt.
Investeringsen	1. (Bulk)kredieten	De Financiële verordening moet in lijn worden gebracht met het proces inzake het voteren van kredieten, het formaliseren van het mandaat en het versterken van de informatievoorziening over de uitputting van de bulkkredieten richting college en raad.
Betalingsen	1. Dubbele betalingen	Er moeten passende interne-beheersingsmaatregelen worden getroffen, om het risico op dubbele betalingen te verkleinen.
Verhuur	1. Controletechnische functiescheiding 2. Zichtbare controle nieuwe contracten 3. Nacalculatie	- Er zou jaarlijks een verbijzonderde interne controle moeten worden uitgevoerd op de juistheid van de primaire registratie, ter ondervanging van het ontbreken van een controletechnische functiescheiding die wordt afgedwongen door het systeem. - De uitgevoerde controles op de juistheid van de berekende huurprijs bij het afsluiten van nieuwe contracten zouden moeten worden vastgelegd. - Er zou een periodieke nacalculatie moeten worden toegepast op de berekening van de kostendeekkende huurprijs.
Erfpacht	1. Controletechnische functiescheiding 2. Signaalfunctie	- Er zou jaarlijks een verbijzonderde interne controle moeten worden uitgevoerd op de juistheid van de primaire registratie, ter ondervanging van het ontbreken van een controletechnische functiescheiding die wordt afgedwongen door het systeem. - Er moet worden nagegaan of het systeem automatische signaallijsten kan genereren voor het herzien en indexeren van de canons, ter vervanging van het handmatig door de afdeling opgestelde en bijgehouden lijstwerk.
Subsidieverstrekkingsen	1. Naleven termijnen	De termijnen uit de Algemene Subsidieverordening worden als richtlijn gezien, en niet als norm.
Risicomanagement	1. Bewaken van risico's	Er is nog geen gestructureerd proces inzake het tussentijds bewaken van de risico's geïmplementeerd.





Staat van de interne beheersing

4. Aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2023

In de voorgaande paragrafen hebben wij de aandachtspunten inzake de procesinhoudelijke kant beschreven. Ook hebben wij uw college verzocht om de, nog onderhanden zijnde, evaluatie van het jaarrekeningproces 2022 te spiegelen aan de punten die zijn opgenomen in de 'Verbeteragenda financiën', een agenda op te stellen voor de korte en de lange termijn, en daar een strak projectmanagement op te voeren, met als doel de agenda binnen de hiervoor vastgestelde planning te kunnen afronden; dit mede met het oog op de jaarrekeningcontrole 2023, die op 6 mei 2024 zal aanvangen.

Wat betreft de jaarrekeningcontrole 2023 onderkennen wij, naast het beschikbaar hebben van een complete jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college en het hierbij horende opstel- en samensteldossier (met inbegrip van het interne-controledossier inzake de rechtmatigheid), de volgende specifieke aandachtspunten, waarbij beschikbaar moeten zijn:

- Een toereikende onderbouwing van de waardering van het onderhanden werk (voorraad bouwgronden in exploitatie). Specifieke aandachtspunten hierbij zijn:
 - een actuele basisraming van de nog te maken kosten-en-opbrengstenramingen. Waar er nog geen sprake is van aangegane contracten, dienen deze ramingen volledig te zijn herzien en herijkt naar het prijspeil per 1 januari 2024;
 - een onderbouwing, voorzien van een schriftelijke toelichting, inzake de voor 2024 e.v. verwachte inflatie, de kosten-en-opbrengstenindexatie en de (potentiële) effecten op de grondexploitaties van vertragingen in de bouw als gevolg van de stagnerende afzetmarkt.
- Een toereikende, schriftelijke, onderbouwing van de waardering van het facilitaire grondbeleid, zoals verantwoord onder de overlopende activa en passiva. Dit betekent dat de organisatie per facilitair project heeft vastgesteld dat de posities voldoen aan de eisen die de commissie BBV stelt in haar notitie grondbeleid en dat dit blijkt uit bijvoorbeeld de ondertekende anterieure overeenkomsten en de bepalingen die hierin zijn opgenomen.
- Het opstel- en samensteldossier van de SiSa-bijlage en de overige ontvangen subsidies van andere (mede)overheden, met inbegrip van de interne controle op de getrouwe verantwoording in de SiSa-bijlage, de overige inkomende subsidies en de rechtmatigheid van de bestedingen ervan.
- Een onderbouwing van de voorziening verlofsparen, waarbij aan de medewerkers is gevraagd of zij gebruik willen maken van de mogelijkheden tot verlofsparen. De onderbouwing dient te zijn voorzien van een analyse waaruit blijkt of het totale verlofsaldo (binnen een redelijke bandbreedte) al dan niet gelijk is gebleven.
- Een toereikende onderbouwing van de door de gemeenteraad gevoteerde investeringskredieten en de uitputting daarvan. Dit bestaat uit een overzicht van de gevoteerde kredieten, de uitputting daarvan en de restantkredieten per heden. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording dient de organisatie zelf te beoordelen of er sprake is geweest van onrechtmatige kredietoverschrijdingen.
- Een actuele frauderisicoanalyse. Vorig jaar heeft de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) bepaald dat accountants vanaf het controlejaar 2022 in hun controleverklaring verplicht dienen te rapporteren over (hun werkzaamheden op het gebied van) fraude. Dat mag niet in algemene bewoordingen, maar moet specifiek worden gemaakt per klant, met aandacht voor de onderkende risico's, de uitgevoerde werkzaamheden en - indien mogelijk en relevant - de uitkomsten van die werkzaamheden. In het afgelopen jaar hebben wij hier ook aandacht voor gehad en is dit in de controleverklaring toegevoegd als een separate paragraaf. In dit kader vragen wij uw blijvende aandacht voor (de beheersing van) fraude. De basis hiervoor en het startpunt voor onze controle is een gedegen en actuele frauderisicoanalyse van uw gemeente. Ook voor het boekjaar 2023 is het van belang dat u mogelijke kwetsbaarheden op het gebied van fraude onderkent in een frauderisicoanalyse, onderbouwd met de getroffen beheersingsmaatregelen en gekwantificeerd op basis van 'kans x impact'. Deze frauderisicoanalyse zou in onze optiek een door het college vastgesteld document moeten zijn, waarover het college periodiek het gesprek voert met de auditcommissie en/of de gemeenteraad. Zo blijft u in gesprek over en houdt u continu aandacht voor het onderwerp 'fraude'.



Bevindingen IT

Betrouwbaarheid en continuïteit
geautomatiseerde gegevensverwerking





Bevindingen IT



Tijdens de interim-controle 2023 hebben wij tevens de interne beheersing van de IT-omgeving beoordeeld. Op dit moment is deze beoordeling echter nog niet afgerond, doordat de organisatie op onderdelen te maken heeft gehad met capaciteitsproblemen bij het beantwoorden van onze vragen. Wel zien wij dat de gemeente Vlaardingen in 2023 op organisatorisch vlak stappen heeft gezet op het gebied van IT. Dit heeft ertoe geleid dat de IT-controle verder is gevorderd dan tijdens onze interim-controle over 2022.

Wij zullen de beoordeling van de IT-omgeving op een later moment afronden en zullen hierover in ons accountantsverslag 2023 rapporteren.



Rechtmatigheidsverantwoording





Rechtmatigheidsverantwoording

Onderwerp

Boodschap

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is per 1 januari 2023 in werking getreden. De verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders voor de rechtmatigheid wordt hiermee benadrukt, doordat het college een verantwoording over de rechtmatigheid moet gaan afgeven in plaats van dat de accountant dit doet. De accountant geeft vanaf de jaarrekening 2023 een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat de accountant nagaat of de rechtmatigheidsverantwoording van het college een getrouwe weergave is van de mate waarin het college rechtmatig heeft gehandeld. Het uitgangspunt van de wetgever is dat de reikwijdte van de verantwoording door het college niet wijzigt ten opzichte van de situatie waarin de accountant een rechtmatigheidsoordeel gaf.

In de Kadernota Rechtmatigheid 2023 is door de commissie BBV een nadere invulling gegeven aan de rechtmatigheidsverantwoording en aan de wijze waarop het college deze moet vormgeven. Specifieke vereisten die de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording moeten onderbouwen, worden hierin behandeld. Het is van belang dat de gemeente de richtlijnen uit deze Kadernota nauwgezet opvolgt, om daarmee een gedegen basis te hebben voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij lichten enkele belangrijke aspecten hiervan onderstaand toe.

Actualisatie verordeningen

Doordat het college formeel verantwoordelijk is voor het controleren van de rechtmatigheid en het college daarover dient te rapporteren in de jaarstukken, vervalt het oordeel van de accountant wat betreft het onderdeel 'rechtmatigheid'. Dit betekent ook dat de Controleverordening (ex art. 213 Gemeentewet) door de gemeente moet worden aangepast, om hieraan invulling te geven. De VNG heeft hiertoe een geactualiseerde modelverordening opgesteld, die in de basis hiervoor kan worden gebruikt. Naast de Controleverordening kent de gemeente ook de Financiële verordening (ex art. 212 Gemeentewet). Een nieuwe Financiële verordening is door de gemeenteraad vastgesteld op 30 maart 2023. Hierin wordt invulling gegeven aan de verantwoordings- en rapportagegrens die de gemeenteraad dient vast te stellen en aan het vast te stellen autorisatieniveau van de begroting waarbinnen het college uitgaven mag doen.

Controleprotocol

Op basis van de controle over de boekjaren tot en met 2022 bent u eraan gewend met een controleprotocol te werken. In dit controleprotocol werden de goedkeuringstoleranties voor de accountantscontrole inzake zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid vastgelegd. Vanaf 2023 gelden deze toleranties niet alleen voor de accountant (wat betreft het getrouwheidsoordeel), maar ook voor het college (wat betreft het rechtmatigheidsoordeel; de zogenaamde 'verantwoordingsgrens'). De toleranties voor de verantwoordings- en rapportagegrens zijn dit jaar verwerkt in de Financiële verordening.





Rechtmatigheidsverantwoording

Onderwerp

Rechtmatigheids- verantwoording (vervolg)

Boodschap

Interne-controleplan

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over een drietal rechtmatigheidscriteria, te weten het voorwaarden criterium, het begrotings criterium en het criterium inzake misbruik & oneigenlijk gebruik. De basis voor het toetsen van deze drie rechtmatigheidscriteria als onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording ligt in het interne-controleplan van de gemeente. Op deze wijze geeft het college hieraan nadere invulling en toetst het deze criteria zichtbaar. Het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader is hiervoor de basis en is een toetsingskader in de vorm van specifieke werkplannen per financiële stroom of proces. Wij vinden het van belang te benadrukken dat de gemeente moet zorg dragen voor een passend tijdpad voor het uitvoeren van de interne-controlewerkzaamheden en het trekken van conclusies als basis en onderbouwing voor de rechtmatigheidsverantwoording in de conceptjaarstukken over 2023.

Algemene aandachtspunten

Wij hebben uw college nog enkele algemene aandachtspunten meegegeven:

- Voor het door de gemeenteraad bepalen van het normenkader zijn bij wettelijke bepalingen alleen de financiële beheershandelingen van belang, zoals bijvoorbeeld de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Voor de verordeningen geldt dat deze deel uitmaken van het normenkader, voor zover ze bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen. Andere besluiten van de gemeenteraad, dus niet zijnde verordeningen, die een kaderstellend karakter hebben en bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen, vormen overigens ook een verplicht onderdeel van het normenkader. Het is niet toegestaan dat de gemeenteraad zijn eigen verordeningen buiten beschouwing laat bij de rechtmatigheidsverantwoording. Wel kan de gemeenteraad besluiten dat aan bepaalde onderdelen van verordeningen geen consequenties voor de financiële rechtmatigheid worden verbonden. Dat kan trouwens alleen als deze onderdelen niet verplicht voortvloeien uit hogere regelgeving. Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidsverantwoording, tenzij het hierover afleggen van verantwoording verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. In dit kader adviseert de commissie BBV ook de door de gemeenteraad aan het college gedelegeerde bevoegdheden niet op te nemen in het normenkader voor de rechtmatigheid.
- In het kader van de begrotingsrechtmatigheid heeft de commissie BBV bepaald dat álle afwijkingen van de begroting (exploitatie en investeringen) geautoriseerd moeten worden door de gemeenteraad. Hiermee vraagt het college toestemming voor het te realiseren beleid en voor het besteden van het hiervoor benodigde bedrag. De in dit verband noodzakelijke begrotingswijzigingen moeten tijdens het boekjaar zelf door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld, zijn de bestedingen die afwijken van het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig en dient het college deze afwijkingen (voor zover deze de verantwoordingsgrens te boven gaan) in de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen. Uitgangspunt is dus dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is. De commissie BBV adviseert de gemeenten om duidelijke afspraken te maken over de wijze waarop begrotingsonrechtmatigheden in deze nieuwe situatie worden benaderd. De gemeente Vlaardingen heeft deze afspraken vastgelegd in de Financiële verordening. Zo heeft de gemeente een nadere invulling gegeven aan het abstractieniveau waarop de onrechtmatigheden in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden opgenomen door het college.





Rechtmatigheidsverantwoording

Onderwerp

Rechtmatigheids- verantwoording (vervolg)

Boodschap

- Wat betreft het rechtmatigheidsbegrip ‘misbruik & oneigenlijk gebruik’ adviseren wij u na te gaan in hoeverre de gemeente hiervoor een (actueel) beleid heeft opgesteld en hoe dit in de interne-controlewerkzaamheden kan en moet worden betrokken. De Kadernota Rechtmatigheid 2023 schetst diverse interne-beheersingsmaatregelen die moeten borgen dat er in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen, dan wel op te sporen. Het is aan de gemeente om er zorg voor te dragen dat dit rechtmatigheidsbegrip voldoende is afgehecht in de organisatie en dat daarover kan worden gerapporteerd. In het interne-controleplan 2023 is vermeld dat de diverse criteria die horen bij het begrip ‘misbruik & oneigenlijk gebruik’ zijn meegenomen in de checklists die worden gebruikt bij de verbijzonderde interne controles.
- Wat betreft de verbonden partijen van de gemeente is onderscheid te maken naar diverse soorten verbonden partijen. Wij hebben uw college gevraagd om – mede op basis van de toelichting in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 – in kaart te brengen voor welke verbonden partijen er sprake is van invloed op de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente. Hierbij is het ook van belang te onderkennen of uw gemeente al dan niet een centrumgemeente is, omdat zij als dat het geval is wellicht ook de hiermee samenhangende financiële stromen dient te betrekken in de rechtmatigheidsverantwoording.



Speerpunten auditcommissie

Verslag speerpunten auditplan





Speerpunten auditcommissie



Onderwerp	Boodschap
Speerpunten voor de controle 2023	Wij controleren de jaarrekening 2023 in opdracht van de gemeenteraad van de gemeente Vlaardingen. De auditcommissie heeft ons speerpunten meegegeven voor de jaarrekeningcontrole 2023. Dit zijn onderwerpen die binnen onze expertise en ons werkterrein vallen, en die wij in onze accountantscontrole 2023 zullen betrekken. In de vergadering van de auditcommissie van 25 oktober 2023 zijn de volgende speerpunten benoemd: • (Financiële) projectbeheersing gebiedsontwikkeling Rivierzone. • Totstandkoming van de inschatting van de risico's bij het bepalen van het weerstandsvermogen. (Financiële) projectbeheersing gebiedsontwikkeling Rivierzone Tijdens de interim-controle 2023 hebben wij met de organisatie een gesprek gevoerd over de stand van zaken wat betreft de gebiedsontwikkeling Rivierzone, waarbij er expliciet aandacht is besteed aan de interne beheersing. Uit dit gesprek is gebleken dat de gemeente op dit moment bezig is met het inrichten van de financiële systemen, om het project financieel-technisch te kunnen monitoren. Aangezien het van belang is dat deze systemen voor de échte uitvoeringsfase zijn ingericht, wordt aan dit onderdeel momenteel de meeste prioriteit gegeven, waarbij de verwachting is dat dit vóór 31 december 2023 ook daadwerkelijk operationeel zal zijn. Het verder uitwerken van de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende functionarissen binnen de projectorganisatie zal na het voltooien van de inrichting van de financiële systemen worden opgepakt. Ten tijde van de interim-controle 2023 is er nog geen geactualiseerd financieel kader voorhanden van de gebiedsontwikkeling Rivierzone. Deze actualisatie zal meelopen met het MPG 2023. Wij zullen de totstandkoming van deze actualisatie en het hiermee samenhangende financiële projectbeheersingskader tijdens de jaarrekeningcontrole 2023 meenemen. Er zal over worden geapporteerd in het accountantsverslag 2023. Totstandkoming van de inschatting van de risico's bij het bepalen van het weerstandsvermogen Dit onderwerp is onderdeel van onze controlewerkzaamheden met betrekking tot de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van de jaarrekening 2023. Wij zullen hier expliciet over rapporteren in het accountantsverslag 2023.



Bijlage

Reikwijdte van onze werkzaamheden





Reikwijdte van onze werkzaamheden

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel over de jaarrekening 2023, teneinde vast te stellen dat deze een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente Vlaardingen, met inachtneming van de wettelijke bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Een jaarrekeningcontrole heeft niet als doel om enige zekerheid te geven over de kwaliteit van de interne organisatie. De controle bestaat uit een combinatie van controlewerkzaamheden, waaronder een risicoanalyse, analytische procedures, detailcontroles en, voor zover mogelijk en efficiënt, het testen van de interne-beheersingsmaatregelen die zijn gerelateerd aan en relevant voor de controle. Wij richten ons hierbij alleen op de interne-controleomgeving die relevant is voor onze oordeelsvorming over de jaarrekening.

Deze boardletter is gebaseerd op onze interim-controle als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2023. Volledigheidshalve merken wij op dat onze controlewerkzaamheden, analyse en evaluatie zijn uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening 2023.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons als accountant van de gemeente Vlaardingen toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van het risico dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe en rechtmatige beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

De risico-inschattingen hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing. Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan en de efficiency van de interne beheersing als geheel en deze bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijs alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Daarnaast is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Indien wij aangesteld zouden zijn om een fraudeonderzoek bij de gemeente Vlaardingen uit te voeren, zouden wij wellicht andere bevindingen hebben geconstateerd en observaties hebben gerapporteerd dan die nu zijn opgenomen in deze boardletter.





Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL” of “Deloitte Global”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte-organisatie”). DTTL en haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteiten zijn aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belastingadvies- en juridische diensten, en diensten op het gebied van consulting, financial advisory, en risk advisory aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op haar meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 415.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte-organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.